

KU LEUVEN

Actuarissen ad rem over Leuven en later

Actuariële Onderzoeksgroep, KU Leuven
Alumni & Friends - Actuariaal Leuven

Dit boekje is een uitgave van de actuariële onderzoeksgroep van KU Leuven en Alumni & Friends – Actuariaal Leuven.

Redactie: Saar Dhaene, in samenwerking met Katrien Antonio, Dominique Beckers, Jan Dhaene en Ben Stassen.

Dank aan de Peters en Meters van Alumni & Friends – Actuariaal Leuven voor hun bereidheid tot een interview. Dank ook aan de sponsors, die deze uitgave mede mogelijk maakten.

Inhoudsopgave

Voorwoord

Prof. Danny Pieters, Vicerector

2

2

KU Leuven actuarissen

Dominique Beckers en Jan Dhaene

4

4

Interview

Peter Brewee

Jean Deboutte

Heidi Delobelle

Bart Desmet

Marc Goovaerts

Birgit Hannes

Tom Meeus

Johan Thijs

Karel Van Hulle

7

7

11

15

19

23

27

33

37

41

Closing words

Prof. Hans Gerber

46

46

Voorwoord

Een universiteit, en al wie enigszins naar wijsheid streeft, komt onvermijdelijk terecht bij de vraag der vragen: wat is de waarde van het leven? Geen filosoof, geen medicus, geen bioloog, zelfs geen jurist die dat weet. Van de vele beoefenaren van de wetenschap hebben tot nu toe alleen de actuarissen een antwoord geformuleerd op die vraag, met wiskundige stelligheid zelfs, en indien nodig tot twee plaatsen na de komma. Die waarneming mag niet-actuarissen inspireren tot enige jaloezie, en actuarissen tot enige bescheidenheid. Dat bedoel ik niet badinerend, en nog veel minder beschuldigend: bescheidenheid hebben ze immers.

Zou dat te maken hebben met het feit dat actuariële studies als vakgebied tot de humane wetenschappen hoort? Het zou kunnen. In elk geval, actuarissen beseffen het belang van die aanhorigheid maar al te goed. Omgaan met het leven, met zekerheid en onzekerheid en de vele soms pijnlijke keuzes tussenin, met het menselijk lot, met alles wat van waarde en dus weerloos is, is een bij uitstek humane activiteit, ondanks de vele onbetwistbare formules, ondanks de overvloed aan onwrikbare statistische data waarin actuarissen grossieren. Het is juist die affiliatie met de humane wetenschappen die de actuariële studies zo mooi maakt. De culturele kloof van C.P. Snow lijkt op dit vakgebied niet van toepassing.

Dat ambitieuze bereik geldt zeker ook voor de manier waarop de actuariële studies aan de KU Leuven beoefend worden, in een vorming waarin het humane en het positief-wetenschappelijke allebei hun terechte plaats innemen, gevoed door een rijke onderzoekstraditie waarin exactheid van even groot belang is als inbedding in het menselijk bestaan.

Het hoeft niet te verbazen dat actuarissen hun weg vinden in de meest verschillende domeinen van de samenleving.

Het hoeft evenmin te verbazen dat zij die weg vaak van indrukwekkende mijlpalen weten te voorzien. De profielen die in deze publicatie zijn opgenomen, zijn daar veelzeggende getuigen van. Moge deze publicatie op haar beurt aan velen duidelijk maken hoe geavanceerd, gedurfd en gebalanceerd actuarissen zich uitlaten over wat telt.

Prof. Danny Pieters
Vicerector Humane Wetenschappen

KU Leuven actuarissen

Mooi maar onbegrepen?

Het beroep van actuaris staat voor het zoveelste jaar op rij op nummer 1 in de lijst van beste beroepen in de Verenigde Staten. Dat meldt *The Wall Street Journal* van 22 april 2013. Als actuaris weten we maar al te goed dat je (gelukkig maar?) alles kan bewijzen aan de hand van data, maar de criteria die gebruikt worden om deze jaarlijkse rangschikking van 200 beroepen op te stellen omvatten toch wel een vrij breed spectrum aan aspecten die een beroep meer of minder aantrekkelijk maken: fysieke vereisten, werk, werkomgeving, inkomen, stress, werkzekerheid.

Het Parool van 12 september 2013 meldt dan weer dat *actuaris* voor Nederlandse ouders het minst begrepen beroep is dat er bestaat. Dat blijkt uit een online-onderzoek in opdracht van LinkedIn.

In dit boekje hebben we een aantal getuigenissen gebundeld over het mooiste, maar minst begrepen beroep van actuaris. En het zijn niet zomaar actuarissen, het zijn *KU Leuven actuarissen* (!) die ad rem vertellen over hun studies aan onze Alma Mater, over hun carrière, en zelfs een tipje van de sluier oplichten over de mens achter de actuaris.

Alumni & Friends

Dit boekje is een gezamenlijke uitgave van de actuariële onderzoeksgroep van KU Leuven en *Alumni & Friends – Actuarial Leuven*. Hierna belichten we kort deze pas vorig jaar opgestarte alumnivereniging.

DOMINIQUE BECKERS JAN DHAENE

Het hoofddoel van de vriendenkring is om een informeel platform aan te bieden voor contacten tussen praktijk-actuarissen, researchers (professoren, doctorandi) en studenten. Eenieder die actuariële studies volgt of voltooid heeft aan de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen van KU Leuven is van harte welkom. Uitzonderlijk kunnen ook *niet-actuarissen* toegelaten worden omwille van hun verdiensten in het verzekerings- en of bankwezen.

De plenaire bijeenkomsten van *Alumni & Friends – Actuarიაat Leuven* zijn beperkt tot 1 per jaar. Communicatie tussen de leden gebeurt via een regelmatige Nieuwsbrief en ook via de website www.friendsactuarიაatleuven.be. Op deze website vind je tevens informatie over de praktische werking van de vriendenkring. Iedere actuaris-alumnus van KU Leuven kan zich kandidaat stellen om actief mee te werken aan de uitbouw van de vereniging.

Jobs & stages

Naast het jaarevent is de jobwerking een belangrijk instrument voor de Alumni & Friends. Hierin kunnen alle doelgroepen zich perfect vinden en in dialoog gaan met elkaar, zowel onder de vorm van bedrijfspresentaties en -bezoeken, stages, vacatures als via een jaarlijkse jobinfodag voor toekomstige actuarissen. De vriendenkring faciliteert en promoot deze contacten tussen de praktijk en de studenten. In 2012/2013 werd deze jobinfodag georganiseerd in samenwerking met Ekonomika-studenten. Dit academiejaar wordt dit gezamenlijk initiatief herhaald.

Peters & Meters

De Vriendenkring staat onder het Peter- en Meterschap van enkele vooraanstaande actuarissen uit de professionele wereld. Momenteel zijn dit (in alfabetische volgorde):

- Peter Brewee (CRO Delta Lloyd Life),
- Jean Deboutte (Director Strategy, Risk Management & Investor Relations; Agentschap van de Schuld),
- Heidi Delobelle (CRO AG Insurance),
- Bart De Smet (CEO Ageas),
- Marc Goovaerts (Professor Emeritus, KU Leuven, Universiteit van Amsterdam),
- Birgit Hannes (Lid Directiecomité Assuralia tot 31/10/13, Directielid DKV Belgium vanaf 1/11/13),
- Tom Meeus (CEO Federale Verzekering),
- Guy Roelandt (actuaris),
- Johan Thijs (CEO KBC Group), en
- Karel Van Hulle (voormalig hoofd “Verzekeringen en pensioenen”, Europese Commissie).

In deze uitgave plaatsen we onze Peters & Meters graag in de schijnwerpers, aan de hand van een aantal interviews die de lezer de kans geven om deze captains of industry op een ietwat andere manier te leren kennen.

Leuven, 3 oktober 2013.

Jan Dhaene,
namens de actuariële
onderzoeksgroep,
KU Leuven

Dominique Beckers,
namens Alumni &
Friends – Actuarium
Leuven

Interview

Peter Brewee

CRO Delta Lloyd Life, Belgium

Handelsingenieur KU Leuven

Licentiaat Actuariële
Wetenschappen, KU Leuven,
VUB

Een van de weinige actuarissen met een joint-diploma van VUB en KU Leuven vinden we terug in Aalter.

Naar eigen zeggen heeft hij gelukkig een goede brandverzekering. Niet moeilijk, als CRO van Delta Lloyd Life is Peter Brewee beter dan wie ook op de hoogte van zowat elke verzekering op de Belgische markt.

Toch reiken zijn ambities verder dan de Belgische grens, en dit niet enkel op professioneel vlak. Zijn vakanties brengt hij samen met zijn gezin het liefst buiten Europa door. De kennismaking met nieuwe culturen zorgt voor inspiratie en frisse energie.

Groentjes met rode kaken

Peter heeft het razend druk wanneer we hem contacteren. Maar, als een echte vriend van het actuariaat in Leuven kent hij zijn prioriteiten: een gaatje voor een interview is snel gemaakt. 'Ik studeerde eerst bachelor handelsingenieur aan de KU Brussel,' vangt hij meteen aan. 'Daarna behaalde ik mijn master aan de KU Leuven. Vanuit de beschermde omgeving van de Brusselse universiteit, met amper 25 bachelor-studenten werden we plots als groentjes gedropt tussen meer dan 300 *anciens* van de KU Leuven. Een hele aanpassing, niet meer iedere medestudent bij voornaam kennen, leskrijgen in echte aula's in plaats van klaslokalen,...

Toch ontdekten we al snel de positieve kant van deze nieuwe situatie: we konden voor het eerst een les brossen zonder het achteraf met rode kaken uit te moeten leggen (lacht). Na het behalen van mijn diploma handelsingenieur, koos ik ervoor om nog actuariële wetenschappen bij te studeren. Terloops, ik ben één van de weinige Belgen met een actuarissen-diploma dat zowel een stempel van de KU Leuven als van de VUB draagt. Gelukkig heb ik een goede brandverzekering...'

Sinds de start van zijn carrière is Peter eigenlijk nog nooit van werkgever veranderd. Of toch? 'Ik startte in 1996 bij Swiss Life, dat sindsdien al een hele evolutie meemaakte. In 2008 werd het overgenomen door Delta Lloyd Life, en daar werk ik tot op de dag van vandaag. Momenteel ben ik lid van het directiecomité van Delta Lloyd Life, en ben ik verantwoordelijk voor Risk & Compliance, kortweg de CRO. Ik wil hier graag bij opmerken dat het ook voor starters geldt dat geduld een schone deugd is. Weet dat je niet recht van de schoolbanken in een directeursstoel kan plaatsnemen, maar dat je eerst alle geledingen van de maatschappij moet leren kennen. En daarbij horen ook vaak dingen die op het eerste zicht saai of repetitief zijn. Het inzicht in bepaalde dingen brengt je in de gelegenheid om deze later te veranderen of om te begrijpen dat sommige zaken nu eenmaal tijd vragen.'

Over de haag kijken

'Buiten de drukke werkweek, hecht ik ook belang aan de nodige ontspanning,' gaat Peter verder. 'Mijn tuin is echt mijn hobby. Ik creëer graag een rustgevende omgeving in alle mogelijke tinten groen en wit, voor mij is mijn tuin dan ook de ideale omgeving om mijn hoofd leeg te maken. Op dit moment ben ik ook het boek *Fooled by randomness* aan het lezen van Nassim Taleb, tevens auteur van *The black swan*. Een absolute aanrader voor iedereen die met risico's of met financiële markten bezig is. Mijn vakanties reiken iets verder dan mijn tuinhaag, bij voorkeur verken ik landen buiten Europa. Het is goed voor mijn twee kinderen om andere culturen te leren kennen, en te beseffen dat we in België in een vrij comfortabele wereld leven. Over de ontmoeting met de Masai van vorig jaar spreken mijn kinderen bijvoorbeeld nog altijd.'

Of hij erover nadenkt terwijl hij in zijn tuin werkt vertelde hij er niet bij, maar ook de economische uitdagingen houden Peter bezig. 'En die zijn talrijk,' vertelt hij ons. 'Vooreerst is er uiteraard de vergrijzing, maar eveneens het vertrouwen van de bevolking in het volledige

financiële systeem en het relanceren van de economische groei zijn belangrijke pijnpunten. Als deze groei er onvoldoende komt, dan heeft dit grote gevolgen voor de tewerkstelling, de financiële markten en meer algemeen op de algemene welvaartstaat. Meer nog is het van belang om de economische groei te realiseren daar waar we grote toegevoegde waarde kunnen bieden. Volgens mij zal dit vooral met innovatie en met *kenniskrachtige* activiteiten moeten zijn. De actuaris zal zich als expert hierin op allerlei vlak kunnen uitleven.'

Peter Brewee

'Cruciaal voor de praktijk-actuaris is de capaciteit om abstracte begrippen uit te kunnen leggen in Jip & Janneke-taal, begrijpbaar voor iedereen dus.'

Jan met de pet

Het initiatief voor de alumniwerking moedigt Peter alleen maar aan. 'Het was reeds langer een lancune in het professionele verenigingsleven dat er niets specifiek voor de Leuvense actuarissen bestond, ondanks de uitgebreide activiteitenkalender aan de Franstalige universiteiten. Het is zeer fijn om oude gezichten terug te zien, anekdotes boven te halen, up to date te blijven van wie waar werkt en zelfs om wat te netwerken. Alles kan, maar is vrijblijvend, en net dat maakt het zo goed: een perfect forum om de contacten weer op te halen.'

Ten slotte geeft Peter nog een gouden raad mee voor carrièrestarters: 'Beschouw je diploma als een goede basis van waaruit je in de praktijk verder kan werken. Denk niet dat je het gemaakt hebt bij het behalen van je diploma, want dan begint het nog maar pas. Cruciaal in de praktijk is de capaciteit om abstracte begrippen uit te kunnen leggen in *Jip & Janneke-taal*, begrijpbaar voor iedereen. Daarom hecht ik ook veel belang aan hoe mensen zaken presenteren, welke taal ze hiervoor gebruiken en of hun uitleg begrijpbaar is voor zowel een doorwinterd actuaris als voor Jan met de pet.'

Interview

Jean Deboutte

Director Strategy, Risk Management & Investor Relations; Agentschap van de Schuld

Licentiaat Wiskunde, Kulak, KU Leuven

Licentiaat Actuariële Wetenschappen, KU Leuven

Nieuwsmedia overstelpen ons met verontrustende berichten rond de staatsschuld. Wie anders dan een ervaren actuaris is meer op zijn plaats om als directeur bij het schuldagentschap deze staatsschuld te beheren? Jean Deboutte staat sinds 2001 in voor de financiering van de federale staat. Of zijn achtergrond als sportpraeses hierbij van pas komt laat hij in het midden. Het relaas van een muzikale kok die de staatsschuld beheert.

De 'echte' studententijd

'Na twee jaar kandidatuur wiskunde aan de KULAK kwam ik tot mijn groot genoegen in Leuven terecht,' vangt Jean aan. 'De licenties waren behoorlijk zwaar, maar ik vond toch de nodige ontspanning als *sportpraeses* van ons kot. Wat vooral opviel was dat de sfeer in de stad Leuven helemaal anders (lees: veel studentikozer) was dan in de zeer serieuze aula's van Heverlee. Zo keken wij raar op toen er bij professor Vanthienen duchtig met de voeten gestampt werd, en nog meer toen bleek dat hij dat apprecieerde! Het voelde aan alsof ik met nieuwe aspecten van de *echte* studententijd kennismaakte.'

De actuariële opleiding was voor Jean een hele ervaring: 'De cursussen waren volumineuzer, maar er was een open blik naar andere domeinen.'

Jean Deboutte

‘Overal in de wereld krijg je een zeer positieve respons als men hoort dat je actuaris bent.’

‘Ik herinner mij deze opleiding als een zeer brede opleiding, die vele studiegebieden omvatte. De uitdaging bestond er dan ook in om zelf de verbanden te kunnen leggen tussen die verschillende aspecten van

de studie. De combinatie van exacte wetenschappen met de economische en financiële wetenschap is vrij uniek en het is dan ook geen wonder dat je overal ter wereld een zeer positieve respons krijgt als men hoort dat je actuaris bent,’ glundert Jean. ‘De reputatie van het beroep - en van de opleiding - is werkelijk zeer groot. Het is dan ook zeer goed mogelijk om een carrière uit te bouwen in andere dan de klassieke sectoren.’

Juist omdat de opleiding al zo lang en theoretisch is, raadt Jean jonge actuarissen toch ook aan om de andere aspecten die van belang zijn in een carrière niet uit het oog te verliezen. ‘Talenkennis, communicatie of managementtechnieken zijn voor een actuaris van groot belang. Actuarissen zijn het zeker waard om snel door te groeien in een organisatie, maar met enkel de specifiek technische kennis als sterk punt komt daar weinig van in huis.’

Kennismaking met de financiële wereld...

Na het beëindigen van zijn studies in 1990 startte Jean initieel bij Buck Consultants, maar al snel besloot hij toch de stap naar de bankverzekering te wagen. Reeds na een jaar ging hij aan de slag bij het toenmalige BBL Life, een beslissing waar hij geen spijt van kreeg. ‘Deze maatschappij kende een sterke expansie waardoor de werkomgeving behoorlijk uitdagend was, wat mij uitstekend beviel. De overname van BBL door ING gaf mij de kans om een grote internationale verzekeraar van binnenuit te leren kennen. Terwijl ik initieel verantwoordelijk was voor het actuaariaat en de back-office van BBL Life werd ik er uiteindelijk financieel directeur. Tijdens deze periode groeide mijn belangstelling voor financiële producten. Zo volgde ik een aantal cursussen bij het ICHEC in het kader van de opleiding tot financieel analist.’

Eind 2001 besloot Jean een nieuwe wending aan zijn carrière te geven en ging hij aan de slag bij het Agentschap van de Schuld, dat instaat voor de financiering van de federale staat. Naar eigen zeggen een logische stap. 'De stap naar de entiteit die overheidsschulden beheert en uitgeeft was dan ook niet zo groot. Mijn nieuwe functie omvatte echter meer aspecten dan verwacht, wat uiteraard positief is, en de crisis van de overheidsschulden plaatste de activiteiten van het Agentschap in een ander daglicht. Als Director strategy, risk management & investor relations sta ik aan het hoofd van een team van 11 mensen dat de strategie definieert voor het beheer van de overheidsschuld, en instaat voor de opvolging van de risico's die met die schuld verbonden zijn. Daarnaast nemen wij ook de relatie met de beleggers waar, ontwikkelen we de producten van de schuld, en verzorgen we de communicatie met de pers.'

Over de vraag of de boog dan altijd gespannen staat hoeft hij niet lang na te denken: 'Uiteraard niet. In mijn vrije tijd vind je mij bij voorkeur op een bergvakantie met mijn familie. Daarnaast sta ik ook graag achter het fornuis, ben ik actief en passief met muziek bezig en lees ik graag een goed boek, voornamelijk non-fictie.' Wie had ooit kunnen raden dat de Belgische schatkist wordt beheerd door een muzikale, bergbeklimmende kok?

... En de bijhorende financiële problemen

Een financieel beleid wordt uiteraard niet in het ijle gevoerd, maar wordt gevoerd binnen een bredere marktomgeving, die vooral de laatste jaren vaak woelig was. Toch nuanceert Jean: 'De Europese Unie en in het bijzonder de Eurozone maken een moeilijke fase in hun ontwikkeling mee, maar men vergeet soms dat de toestand in andere landen nog veel problematischer is. Een grote uitdaging voor België en de andere landen van de EU is de overdracht van soevereiniteit naar het Europese niveau, en het bepalen van de optimale mix van bevoegdheden op nationaal en Europees niveau. Door de crisis liet men zich inspireren tot vrij ingrijpende beslissingen in dit verband, maar bij de uitwerking ervan ziet men dan weer dat er weerstand opduikt.'

Jean Deboutte

‘Actuarissen zijn het waard om snel door te groeien in een organisatie, maar met enkel de specifiek technische kennis als sterk punt komt daar weinig van in huis.’

Als een rasecht actuaaris heeft Jean uiteraard ook al meteen over een aantal mogelijke oplossingen nagedacht: ‘Mits het nemen van enkele maatregelen voor de betaalbaarheid van de sociale zekerheid meen ik dat de vergrijzing wel degelijk beheersbaar zal zijn, maar ik geloof dan ook dat de economische groei in de toekomst niet veel lager zal

liggen dan in de periode voor de crisis. Europa heeft volgens mij enkele grote troeven in dit opzicht. De actuarissen en de verzekeringssector in het algemeen kunnen bij die vergrijzing zeker een creatieve rol spelen, o.a. omdat de vraag naar bepaalde producten zoals rentes en hospitalisatieverzekeringen zal toenemen. Het grotere gewicht van financiële vakken in de opleiding tot actuaaris is hierbij een stap in de goede richting, aangezien het om producten op lange termijn gaat waarbij de financiële risico's zeer belangrijk zijn. Actuarissen moeten daarnaast ook een cruciale rol blijven spelen in het debat rond de reglementering van de verzekeringssector. Net daarom vind ik de vriendenkring een bijzonder goed initiatief, onder andere omdat het een uitstekende mogelijkheid tot netwerking biedt met mensen waarmee je toch een gemeenschappelijk verleden hebt. Je hoort en ziet hoe mensen vanuit die gemeenschappelijke vorming soms zeer diverse carrières uitgebouwd hebben.’

Interview

Heidi Delobelle

CRO AG Insurance

Licentiaat Wiskunde, Kulak,
KU Leuven

Licentiaat Actuariële
Wetenschappen, KU Leuven

Zoals het een echte West-Vlaamse betaamt, windt de goedlachse Heidi er geen doekjes om: actuariaat moet je gaan studeren om de boeiende inhoud van de richting. Reeds als jonge studente wiskunde ‘verzekerde’ ze zichzelf van nota’s door afspraken te maken met medestudenten over wie naar de les zou gaan. De beslissing om vervolgens de opleiding actuariaat te volgen was dan ook snel gemaakt. Bijna twintig jaar later vindt ze dat verzekeren nog steeds boeiend: haar functie als CRO bij AG Insurance vult ze graag aan met een taak als voorzitter van het Instituut van Actuarissen van België.

(On)vrijwillig naar de les

Terugdenken aan haar studententijd, deels in Kortrijk, deels in Leuven, doet Heidi mijmeren: ‘Mijn studententijd was er één zoals die hoort te zijn: we waren geboeid door de opleiding, maar we vergaten ons niet te amuseren. Omdat we aan de KULAK slechts met acht studenten waren, hingen we als groep erg sterk aan elkaar. Het nadeel van dat kleine groepje was natuurlijk wel dat het onmiddellijk opviel wie er niet in de les was. En dat er bijgevolg telkens een vrijwilliger moest worden gezocht om wél naar de les te gaan... zeker voor het volgen van de drie keuzevakken.

Heidi Delobelle

‘Momenteel worden actuarissen veel te weinig betrokken bij de discussie over de eerste pensioenpijler, en blijft hun inbreng nog te veel beperkt tot de tweede en derde pijler.’

Van de jaren in Leuven denk ik met plezier terug aan de hilarische proffenquiz *Het Huis van Wina*, een parodie op het indertijd erg populaire tv-format *Het Huis van Wantrouwen* die we tot 2 keer organiseerden.’

Omdat Heidi de pure wiskunde nogal eng vond, besloot ze de bijkomende

opleiding actuaariaat te volgen, en die keuze heeft ze zich naar eigen zeggen nog geen moment beklagd. ‘Ik was en blijf gefascineerd door de praktische toepasbaarheid van die opleiding. Actuaariaat moet je gaan studeren om de boeiende inhoud van de richting. Bovendien ben je zeker van een job. De vraag overtreft niet alleen het aanbod, ook de diversiteit aan functies waarin actuarissen terecht komen, is toegenomen. Waar ze vroeger vooral aan de bak kwamen in functies als product development en het becijferen van de adequaatheid van reserves, heeft de sector de jongste jaren een enorme uitbreiding gekend in sectoren als Risk Management en Solvency II. Actuarissen gaan ook lang niet meer allemaal aan de slag bij verzekeraars. Denk maar aan de controlediensten zoals de Nationale Bank en de FSMA, consultancybedrijven en banken, maar ook industriële groepen die aan risicobeheer doen, of HR-diensten van grote bedrijven die de verbintenissen van hun pensioenplan of gezondheidsplan correct willen inschatten. Kortom, actuarissen worden overal aangetrokken.’

Uitdagingen en opportuniteiten van de vergrijzing

‘Ikzelf ben uiteindelijk wel de richting van verzekeringen uitgegaan,’ gaat Heidi ononderbroken verder.

‘Momenteel ben ik Chief Risk Officer bij AG Insurance, één van de grootste Belgische verzekeraars, de onbetwiste leider in de markt van levensverzekeringen én nummer twee in schadeverzekeringen. Ik ben bij AG Insurance gestart in 1998, ik heb er verschillende functies doorlopen binnen employee benefits.

Midden 2009 werd ik dan verantwoordelijk voor het departement health care en sinds juli 2012 ben ik dus CRO. Naast mijn job bij AG Insurance, ben ik binnen het Instituut van Actuarissen (IABE) bezig aan mijn tweede mandaat als voorzitter. Eerder was ik ook voorzitter van de Werkgroep Tweede Pijler, en voorzitter en vice-voorzitter van het Internationaal Comité binnen het IABE. Ik was tot 1 jaar terug ook expert bij de Commissie voor Aanvullende Pensioenen.'

Bij het beluisteren van de indrukwekkende lijst van werkgroepen, comités en commissies waarvoor Heidi zich inspant, merk ik dat het antwoord op mijn volgende vraag eigenlijk al gegeven is. Voor Heidi is de vergrijzing duidelijk dé grootste uitdaging voor de toekomst. 'De vergrijzing, in al haar aspecten, verdient inderdaad onze aandacht. Dit geldt zowel voor de houdbaarheid van onze pensioenen, als voor de toekomst van onze gezondheidszorg en onze sociale zekerheid. In de concrete berekening hiervan, zie ik een grote rol weggelegd voor actuarissen. Momenteel worden actuarissen in mijn ogen echter nog veel te weinig betrokken bij de discussie over de eerste pensioenpijler, maar blijft onze inbreng nog te veel beperkt tot de tweede en derde pijler.'

'Algemeen,' besluit Heidi, 'wordt het een enorme uitdaging om mensen te motiveren langer te werken, en om verschillende generaties samen te laten werken, elk op hun manier. Daarnaast houdt de vergrijzing echter ook opportuniteiten in, denk maar aan de groeiemarkt van producten en diensten voor de steeds talrijkere oudere generaties.'

De meerwaarde van 'friends'

'De toename van fiscale en wettelijke maatregelen heeft onze business er niet minder complex op gemaakt,' stelt Heidi fel. 'Bovendien vergt het steeds meer investeringen om nog compliant te zijn. Terwijl de toegevoegde waarde vaak beperkt is, zowel voor de eindklant als voor de service provider. Ik ben ervan overtuigd dat we de prioriteiten van onze investeringen moeten verschuiven in de richting van innovatie en hogere productiviteit, twee domeinen die cruciaal zijn als we onze toekomst economisch leefbaar willen houden. Concreet kunnen actuarissen met de cijfers in de hand bepaalde zaken objectiveren voor het beleid.'

Denk maar aan de impact van een verbod op segmentatie, waarvan de wetgever amper de gevolgen beseft. Als actuaris is het onze taak om politici hierover te sensibiliseren.'

'Ook de alumniwerking,' besluit Heidi, 'heeft hier een belangrijke rol in te spelen. Bovendien was Leuven de enige van de vier universiteiten die actuariële wetenschappen organiseren waar er nog geen specifieke alumniwerking bestond. Dat er ook *friends* welkom zijn, is dan weer uniek. In de kleine wereld van het actuarium is het goed dat we ook informeel met elkaar in contact blijven. De meerwaarde schuilt ongetwijfeld ook in de link tussen de universiteit en het bedrijfsleven, die we op deze manier levendig houden. Aan de ene kant is de universiteit bezig met actueel,

Heidi Delobelle

'De wetgever beseft amper de impact van een verbod op segmentatie in de verzekeringen. Als actuarissen is het onze taak om politici hierover te sensibiliseren.'

praktijkgericht onderzoek. En aan de andere kant komt de industrie in contact met onderzoeksresultaten die een onmiddellijk nut hebben, dan denk ik bijvoorbeeld aan de leerstoel over medische verzekering die we als AG Insurance sponsoren. In mijn opzicht kan dit enkel een win-winsituatie zijn voor alle partijen!'

Interview

Bart De Smet

CEO Ageas

Licentiaat Wiskunde, KU Leuven

Licentiaat Actuariële
Wetenschappen, KU Leuven

Postgraduaat Bedrijfskunde,
KU Leuven

Naar eigen zeggen studeerde hij nog tijdens het ‘stenen tijdperk’, althans wat de technologie betrof. Hij denkt met plezier terug aan de talloze ponskaarten waarmee hij destijds naar het rekencentrum in Heverlee fietste. Ruim 30 jaar later zijn volgens de CEO van Ageas niet enkel de werkmiddelen, maar ook de uitdagingen waarmee we als maatschappij te kampen hebben sterk veranderd.

Ponskaarten over den Dreef

Bart De Smet studeerde eerst wiskunde en vervolgens actuariële wetenschappen aan de KU Leuven. Alsof hij maar niet genoeg kon krijgen van het studentenleven besloot hij vervolgens nog een postgraduaat in de bedrijfskunde te volgen. ‘Ik houd dan ook niets dan goede herinneringen over aan mijn studententijd,’ vangt Bart enthousiast aan, ‘voornamelijk de opleiding actuariaat was een fijne tijd. We waren maar met een zevental studenten, zodat iedereen elkaar perfect kende. We gaven zelfs vaak (bij)les aan elkaar. Het voordeel was dat we allen op die manier de leerstof perfect onder de knie kregen. De keerzijde van de medaille was echter dat je nooit ongemerkt een les kon overslaan.’
(lacht)

Bart De Smet

‘De actuaris kan helpen om onderbouwde en zinvolle alternatieven uit te dokteren voor onze stilaan onhoudbaar duur-wordende sociale zekerheid.’

‘Qua technologie leefden we toen echt nog in het *stenen tijdperk*: geen fax, geen gsm, geen laptop of spreadsheets,... Voor studenten van vandaag is dat ondenkbaar. Destijds werden er zelfs nog ponskaarten gebruikt om computerprogramma's te laten draaien, stel je voor! Computers waren

dan ook bijzonder schaars. Als student moest je ervoor naar het rekencentrum in Heverlee fietsen, uiteraard met een doos ponskaarten op het bagagerek gebonden. Op een dag heeft een collega-student bij wijze van grap eens de snelbinder losgemaakt terwijl we in de Kardinaal Mercierlaan (voor de voetballers: ‘den Dreef’ waar OHL speelt) naar het rekencentrum fietsten, zodat de ponskaarten in verspreide slagorde over ‘den Dreef’ uitwaaierden.’

OHL en Ageas als topspeler

Ruim 30 jaar later is Bart CEO van Ageas, en net zo vurig als hij herinneringen ophaalt aan zijn studententijd, deelt hij met ons graag enkele indrukwekkende cijfers over zijn bedrijf: ‘Ageas behoort tot de twintig grootste verzekeraars van Europa en heeft ervoor gekozen zich toe te spitsen op Europa en Azië. Niet toevallig de twee werelddelen die samen het grootste deel van de wereldwijde verzekeringsmarkt uitmaken. In België is Ageas via AG Insurance marktleider in individuele levensverzekeringen en employee benefits, én een topspeler in schadeverzekeringen. In het Verenigd Koninkrijk is Ageas de vierde verzekeraar voor personenwagens en voor vijftig-plussers. Als genoteerd bedrijf op Euronext Brussel, stelt Ageas meer dan 13.000 mensen tewerk in de geconsolideerde entiteiten en meer dan 20.000 in de Aziatische joint ventures. Daarnaast bereiken we een jaarlijks premie-inkomen van meer dan 21 miljard euro.’

‘Voor ik 15 jaar geleden aan de slag ging bij Ageas-dochter AG Insurance, werkte ik ruim 3 jaar voor Argenta, 8 jaar bij Nationale Suisse, en 6 jaar bij De Vaderlandsche-ING,’ gaat Bart verder.

‘Ik heb het geluk gehad om zeer uiteenlopende functies te kunnen uitoefenen: organisatie, informatica, actuariaat en management. Inhoudelijk was ik zowel bezig met bancaire producten, hiermee bedoel ik alles rond sparen en hypotheeken, als met levensverzekeringen en schadeverzekeringen.’ Naast zijn mandaat bij Ageas is Bart onder meer ook bestuurder bij Voka en vertegenwoordigt hij de verzekeringssector als voorzitter van Assuralia, de beroepsvereniging van verzekeringsbedrijven. ‘Uiteraard moet ik ook af en toe eens het hoofd leegmaken,’ vult Bart aan, ‘in mijn vrije tijd hou ik van sporten, zowel bij Volley Haasrode Leuven als bij voetbalclub Oud Heverlee Leuven, en plan ik ook een stevige fietstocht op tijd en stond.’

Ondernemingszin als borg voor de toekomst

Ook sociaal engagement neemt een deel van Barts vrije tijd in. ‘Ik ben actief bij Toemeka, een vzw die maatschappelijke uitdagingen verstaanbaar maakt voor iedereen. De baseline is niet voor niets ‘voor een beter begrip’. Voor mij persoonlijk is dé grootste maatschappelijke uitdaging voor de nabije toekomst ongetwijfeld de vergrijzing en - daarmee gepaard - de nood aan de verdere privatisering van de sociale zekerheid. Verder zie ik het als een uitdaging om de regulering onder controle te houden, en er op die manier voor te zorgen dat er nog ruimte en wil blijft om te investeren en te ondernemen. Investerings- en ondernemingszin moeten immers de toekomst van onze welvaart veilig stellen.’

Bart is ervan overtuigd dat het hier ook aan de actuaris is om de vinger op de wonde te leggen: ‘De actuaris kan helpen om de onhoudbaarheid van de huidige en toekomstige kostprijs van de sociale zekerheid op didactische wijze duidelijk te maken, én om onderbouwde en zinvolle alternatieven voor te stellen. De verzekeringssector in het algemeen heeft de uitdagende maatschappelijke rol om lange-termijnoplossingen te blijven uitwerken die zowel rekening houden met de behoeften van de maatschappij, als met de betaalbaarheid voor de individuele betrokkenen en de gemeenschap, als met de kapitaalsvereisten die de wetgevers en toezichthouders stellen, als met het rendement dat verwacht wordt door de nodige investeerders.’

Investeren in de basis

‘Het mag duidelijk zijn dat actuariaat voor mij een bijzonder interessante en veelzijdige studie blijft,’ besluit Bart. ‘De richting laat zowel toe om een uiterst gespecialiseerde carrière uit te bouwen, als een zeer generalistische. Risico’s en het beheer ervan zijn meer dan ooit actueel in tal van sectoren. Wie actuariaat gestudeerd heeft kan dus zeker niet alleen terecht in de verzekeringssector, maar ook in heel wat functies daarbuiten, denk bijvoorbeeld maar aan de bancaire sector, de Europese instellingen of de financiële toezichthouders.’

Bart De Smet

‘De regulering onder controle houden en er zo voor zorgen dat er nog voldoende wil en ruimte blijft om te investeren en ondernemen is een uitdaging voor de toekomst.’

Voor wie beslist om een zeer gespecialiseerde richting in de verzekeringssector uit te gaan, heeft Bart ten slotte nog één goede raad: ‘probeer zeker om in het begin van je carrière het métier goed te leren kennen, en te investeren in de basis van het verzekeringswezen: productontwikkeling, schadebeheer, verkoop, ... Ook daarom vind ik de

oprichting van De Vriendenkring zo’n goed initiatief. Wat mij betreft bestaat een belangrijke taak van de vriendenkring in het samenbrengen van afgestudeerden rond thema’s van algemeen maatschappelijk belang, die toch verband houden met ons vakgebied. De hoofdbedoeling moet zijn om de band van de universiteit met de dagelijkse praktijk van het bedrijfsleven nog verder te versterken en om afgestudeerden van verschillende academiejaren onderling te laten netwerken.’

Interview

Marc Goovaerts

Professor-Emeritus, KU Leuven

Licentiaat Wiskunde, Universiteit Gent

Doctor in wiskunde, Universiteit Gent

Geaggregeerd doctor in de wetenschappen, Universiteit Gent

Licentiaat Actuariële Wetenschappen, KU Leuven

Doctor Honoris Causa, Ankara University, Turkey.

De meesten van de honderden actuarissen die ooit student van Marc Goovaerts waren vinden hem een memorabel professor. Sommigen noemen de enige doctor honoris causa die de actuariële onderzoeksgroep ooit voortbracht zelfs ronduit legendarisch. Eén ding staat vast: de lessen van de flamboyante Marc Govaerts staan bij vele studenten in het geheugen gegrift. Hoewel deze professor intussen emeritus naast zijn titel ziet staan, zijn zijn dagen zeker nog goed gevuld. Maar voor een interview met zijn alumni maakt hij met plezier een gaatje in zijn agenda.

Van natuurkunde naar finance

‘Mijn studententijd begon in Gent,’ steekt Marc meteen van wal. ‘Zowel mijn licentie wiskunde, als mijn doctoraat in de wiskunde behaalde ik aldaar. Mijn diploma van licentiaat in de actuariële wetenschappen daarentegen behaalde ik aan de KU Leuven. Die actuaariaatsstudie combineerde ik trouwens met mijn legerdienst.’

Als ik terugdenk aan mijn studententijd dan kan ik enkel maar toejuichen dat het onderwijs in de verzekeringswiskunde sindsdien op een grondige manier is veranderd. Het traditionele onderscheid tussen actuariaat leven en niet-leven is voor een stuk doorbroken. Daarnaast heeft de introductie van financiële wiskunde in het lessenpakket de klassieke focus op de rechterzijde van de balans verschoven naar een aanpak waar naast de liability-zijde van de balans ook de asset-zijde, evenals hun onderlinge samenhang, centraal staat. Ook de moderne technologie heeft het beheer van verzekeringsportefeuilles, en dus ook de taak van de actuaaris, grondig veranderd. Wat dit laatste betreft, wil ik opmerken dat actuarissen toch moeten oppassen voor een almachtig geloof in ingewikkelde modellen en moeilijk te berekenen cijfers. Wiskunde, in het bijzonder actuariële wiskunde, is enkel een middel. Ingewikkelder betekent niet altijd beter, integendeel.'

Hoe hij ertoe komt zijn hele leven aan het onderzoek in de actuariële wetenschappen te wijden, vragen we ons af. Het antwoord is klaar en duidelijk. 'Mijn interesse en passie voor onderzoek werden opgewekt door de wiskundige natuurkunde. Vele van de technieken en methoden in dit wetenschapsdomein zouden later *herontdekt* worden in *mathematical finance*. Waarmee ik niet wil gezegd hebben dat financiële markten beantwoorden aan fysische wetmatigheden. Dit is een redeneringsfout die toch wel door velen gemaakt worden. Het toekomstig gedrag van financiële markten is niet te modelleren, laat staan te voorspellen. Al van tijdens mijn studie wiskunde was ik vooral geboeid door zogenaamde Feynman integralen. In het NATO Advanced Study Institute in Istanbul ontmoette ik ooit de befaamde Marc Kac, een genie net zoals Feynman. Ik kon toen absoluut niet vermoeden dat enkele decennia later de Feynman-Kac-integralen ook toepassingen zouden vinden in *mathematical finance*.'

De rust van de ongeruste

'Sinds twee jaar mag ik mezelf een uitkeringsgerechtigde noemen, of iets officiëler: professor-emeritus' gaat hij lachend verder. 'Daarmee bedoel ik uiteraard dat ik na mijn mooie loopbaan heb besloten van mijn pensioen te genieten. Toch zit ik zeker niet stil.

Ik doceer nog steeds het college niet-leven in Leuven en ik ben vrijblijvend actief in het kader van *Journal of Computational and Applied Mathematics* en *Insurance: Mathematics and Economics*, twee tijdschriften die me, als mede-oprichter ervan, nauw aan het hart liggen. Het laatstgenoemde tijdschrift is trouwens nog steeds het nummer 1-tijdschrift op vlak van actuariële wetenschappen.'

Wanneer we polsen naar zijn vrijetijdsbesteding geeft hij ons mee dat hij toch wel met plezier tijd investeert in het onderhouden van goede banden met zijn twee dochters, beiden actuaris. En dat hij zijn rol als grootvader van twee kleinkinderen beschouwt als één van de leukste taken die er in het leven te vervullen zijn. We kunnen daarnaast alvast schrijven dat het lezen van literaire boeken niet tot zijn hobby's behoort. De bijhorende anekdote laat uiteraard niet lang op zich wachten. 'In de middelbare school was ik een goede student. Ik deed echt mijn best om goede punten te scoren. Toch was er één ding waar ik mezelf jaar na jaar niet kon toe motiveren: het lezen van de tien verplichte boeken. Mijn moeder las de boeken voor mij en maakte een samenvatting, maar zelfs aan die samenvatting kwam ik soms nog niet toe (lacht). Wat ik daarentegen wel heel graag doe is het maken van verre reizen, naar bij voorkeur zonnige bestemmingen.'

Minder ver van zijn bed is voor elk actuaris uiteraard de financiële crisis. Dat ziet Marc dan ook als een grote uitdaging voor de komende jaren. Toch nuanceert hij. 'Een groot deel van de financiële crisis kan volgens mij tot op zekere hoogte verklaard worden door de perceptie van de toestand. Dit op drie fronten: door de belegger zelf, door de financiële instellingen en door de politici. Hier vind ik een Berlaarse spreuk, die mijn vader vaak bovenhaalde, op zijn plaats: *Als het gedaan is met de rust van de ongeruste, is het ook gedaan met de rust van de geruste*. Iedereen weet ondertussen wel dat mijn KU Leuven collega Jan en ikzelf veel onderzoek gedaan hebben naar *comonotoniciteit*. Dit is een afhankelijkheid tussen kansvariabelen die eigenlijk volledig beschreven kan worden wordt door één *risk-driver*. Welnu, die Berlaarse spreuk gaat daar in essentie over: *Eén paniekzaaier kan de ganse zaak uit evenwicht brengen.*'

‘Inhoudelijk vind ik dat de actuaris een grotere rol zou moeten spelen in de risico-evaluatie dan thans het geval is’, gaat Marc verder. ‘Reeds meer dan vijftig jaar focust actuarieel onderzoek zich op het staartrisico. Men mag niet vergeten dat een *best estimate* slechts een soort van puntschatting is, die trouwens met kans nul de juiste uitkomst zal blijken te zijn. De spreiding van deze uiteindelijke uitkomst rond de best estimate, en meer algemeen, de verdeling van de onderliggende kansvariabelen, daar gaat het om, en daar zit het risico. In die zin is een best estimate niets anders dan pure fictie. Dit geldt zeker voor verrichtingen op lange termijn. In mijn praktische ervaring heb ik meegemaakt dat bepaalde opgelegde regels geponeerd werden op een wijze zoals het orakel van Delphi uitspraken deed. De continuïteitsconditie voor pensioenfondsen en de inhoudelijke verwantschap van bonus-malus versus participatie en franchise zijn hier maar enkele voorbeelden van.’

Richt de boog hoog

We hoeven Marc geen twee keer te vragen of hij voorstander is van een vriendenkring van het actuariaat. ‘Dit is een zeer goed initiatief. Het is en blijft een uitdaging om mensen binnen het actuariaat van Leuven samen te brengen. In het verleden traden we te vaak in gespreide slagorde op. Ik kan enkel hopen dat dit naar de toekomst toe homogener wordt. Als we naar het goede functioneren van Ekonomika kijken, dan denk ik dat we daar zeker genoeg motivatie in vinden om ook onze eigen alumnivereniging verder te ontwikkelen.’

‘Onlangs herinnerde een CEO van een grote verzekeringsmaatschappij in België mij eraan dat ik ooit in een les alle actuaariaats-studenten feliciteerde met hun studiekeuze, omdat ze later allemaal niet alleen een boeiende job zouden kunnen uitoefenen, maar daarnaast ook veel geld zouden kunnen verdienen,’ geeft Marc ons nog mee bij ons vertrek. ‘Ik denk dat dit nog steeds geldt. Al wil ik die uitspraak misschien wel wat nuanceren door hier een citaat van professor Gaston Eyskens aan te koppelen. Die vertelde ons ooit *Richt de boog zo hoog mogelijk, de pijl zakt toch tijdens de vlucht*. Een mooie zin om over na te denken volgens mij.’

Interview

Birgit Hannes

Lid Directiecomité Assuralia
(tot 31/10/13)

Directielid DKV Belgium
(vanaf 1/11/13)

Licentiaat Wiskunde, Universiteit
Antwerpen

Licentiaat Actuariële
Wetenschappen, KU Leuven

Het cliché dat de verzekeringswereld een mannenbastion is, wordt door deze vrouw met de glimlach ontkracht. Al van tijdens haar studies bleek dat deze dame er grote ambities op nahield. Ze combineerde de opleiding actuariaat namelijk met een assistentschap aan het RUCA. Ook vandaag zit Birgit niet stil: vanaf 1 november ruilt ze haar directiefunctie bij Assuralia in voor een nieuwe uitdaging bij DKV. Het warme enthousiasme waarmee ze vertelt over haar job en de problematieken die haar bezighouden, spreekt boekdelen. Naast actuaris is Birgit ook moeder. Om deze drukke combinatie vol te houden ontspant ze zich het liefst door buiten te sporten. Skiën in de winter, wandelen, joggen en fietsen in de zomer,... Op tijd en stond wordt er nieuwe energie op gedaan om er nadien weer tegenaan te kunnen gaan.

Op de drempel van het 'serieuze leven'

Nadat Birgit in 1987 was afgestudeerd als wiskundige aan de Universiteit Antwerpen (destijds RUCA en UIA), combineerde ze de studie van actuariaat aan de KU Leuven met assistentschap bij professor De Ridder.

Birgit Hannes

‘Wie anders dan de verzekeringssector heeft de knowhow en de ervaring in huis om waarborgen en garanties in te schatten én aan te bieden over zeer lange periodes?’

‘Deze combinatie liet me jammer genoeg niet toe om in Leuven op kot te gaan, waardoor het studentikoze gehalte van de actuaariaatsstudie niet op het voorplan kon treden,’ zet Birgit meteen de toon. ‘Toch waren het zeer leuke en intense jaren: een relatief kleine groep studenten met een gemeenschappelijke

interesse voor actuariële wiskunde, die op de drempel van *het serieuze leven* klaargestoomd werden voor het boeiende beroep van actuaris.’

‘Met mijn diploma van actuaris in de hand ben ik mijn carrière gestart bij Mercator verzekeringen,’ gaat Birgit verder. ‘Aanvankelijk had ik eerder een rekenfunctie, waarbij een groot deel van het takenpakket erin bestond om premies, afkoopwaarden en reserves te berekenen. Na korte tijd was ik daar wat op uitgekeken en bood zich de gelegenheid om als actuaris aan de slag te gaan bij Assuralia, de beroepsvereniging van verzekeringsondernemingen. Destijds heette dat nog de BWO/UPEA. Ook bij Assuralia ben ik gestart vanuit een technische invalshoek, waarbij ik een aantal sectorstudies heb gerealiseerd in de domeinen van de levensverzekering, de ziekteverzekering en de familiale verzekering. Zo heb ik destijds onder andere ervaringssterftetafels opgesteld, evenals een referentietarief voor de hospitalisatieverzekeringen, wat nu niet meer zou kunnen, gelet op de verstrengde reglementering inzake mededinging. Vertrokken vanuit deze technische invalshoek ben ik dan geleidelijk aan in aanraking gekomen met fiscale, beleidsmatige, juridische en financiële aspecten die betrekking hebben op de levensverzekering, de ziekteverzekering en later ook de arbeidsongevallenverzekering. Sinds 1998 ben ik lid van het directiecomité van Assuralia en draag ik de eindverantwoordelijkheid voor alles wat betrekking heeft op de levensverzekering en de ziekteverzekering.’

‘Heel boeiend aan mijn functie is het feit dat ik, vanuit mijn actuariële vooropleiding, in aanraking kom met een heel aantal beleidsmatige projecten met een maatschappelijke inslag.’

‘Is een minimale garantie in de aanvullende pensioenen een goede zaak en op welk niveau wordt die dan het best geregeld? Hoe kunnen we de verzekeraarbaarheid van chronisch zieken voor een schuldsaldoverzekering verbeteren, zodat ook zij in aanmerking komen voor een hypothecair krediet en zich aldus gemakkelijker een eigen woning kunnen aanschaffen? Hoe kunnen we de betaalbaarheid van hospitalisatieverzekeringen het best organiseren zodat bruuske tariefverhogingen worden vermeden? Dit zijn maar enkele voorbeelden van sectorprojecten waarmee ik de afgelopen jaren intensief bezig ben geweest.’

Recent heeft Birgit beslist een nieuwe wending te geven aan haar carrière: op 1 november ruilt ze haar directeursstoel bij Assuralia in voor één bij DKV Belgium. ‘Ik hoop daar mijn kennis en knowhow verder te kunnen aanwenden om concrete oplossingen aan de burgers aan te reiken,’ motiveert Birgit haar beslissing.

Menage à trois: overheid, verzekeringssector en de burger

Over welke oplossingen er dan moeten aangereikt worden heeft Birgit al een zeer concreet beeld. ‘Op het vlak van de hospitalisatieverzekering zijn de meeste mensen gesensibiliseerd en verzekerd, maar dat is veel minder tot quasi niet het geval voor de verzekering ter vergoeding van niet-medische kosten bij zorgbehoevendheid, denk maar aan thuishulp of rusthuiskosten. Ook de vergoeding van de ambulante kosten die niet gepaard gaan met een hospitalisatie, denk aan apotheker, doktersbezoek, tandarts, kinesist, ... is helemaal nog niet ruim verspreid. Mensen sensibiliseren in dat verband zie ik persoonlijk als een belangrijke en noodzakelijke evolutie voor de verzekeringssector in de nabije toekomst.’

‘Daarnaast is volgens mij ook de vergrijzing, in combinatie met de financiële crisis, één van de grootste maatschappelijke uitdagingen van de komende jaren. Daar waar aanvankelijk werd gehoopt om de financiering van de vergrijzing op te vangen via de budgettaire overschotten, moet nu jammer genoeg vastgesteld worden dat de financieringspotten leeg zijn.’

‘De oplossing om hieruit te geraken bestaat erin dat de sociale zekerheid en de privésector hand in hand de kost van de vergrijzing opvangen.’

En dus beklemtoont Birgit dat er meer dan ooit nood is aan een harmonieus samenspel tussen de overheid en de privé-sector. ‘Meer concreet zal ook de overheid in de toekomst moeten blijven voorzien in de basisbehoeften op vlak van pensioen, sociale zekerheid, opvang bij zorgbehoevendheid,.... Daarbovenop dient de burger evenwel meer en meer gesensibiliseerd te worden om zelf in te staan voor de slagroom op de taart, door zelf een aanvullend pensioen (individueel of via de werkgever) op te bouwen, door zich zelf te verzekeren in geval van hospitalisatie, door zich zelf te verzekeren voor de vergoeding van de niet-medische kosten en de ambulante kosten die gemaakt worden buiten de ziekenhuismuren. Bij deze noodzakelijke en onomkeerbare evolutie is een belangrijke rol weggelegd voor de verzekeringssector: Wie anders dan de verzekeringssector heeft de ervaring in huis om waarborgen en garanties aan te bieden over zeer lange periodes? Wie anders dan de verzekeringssector beschikt over de knowhow om deze waarborgen en garanties op een veilige manier af te dekken, zodat de burger van vandaag er in alle vertrouwen op kan rekenen dat zijn pensioen of zijn zorgbehoevendheid later in veilige handen is?’

‘En hier komt de financiële crisis om de hoek loeren, met lage rentevoeten op de lange termijn en een onstabiele financiële omgeving,’ voegt Birgit daaraan toe. ‘Dit maakt het allemaal niet eenvoudiger, maar ik ben ervan overtuigd dat de knowhow en kennis van de verzekeringssector het ook in deze omstandigheden mogelijk maken om de burger te begeleiden naar een zekere en comfortabele toekomst. Die waarborgen dienen trouwens helemaal niet beperkt te zijn tot geldelijke tussenkomsten. Ook de verzekering van diensten zal in de komende jaren aan belang winnen, want wat ben je met een goede financiële tussenkomst bij een verblijf in een rusthuis, als de wachtlijsten voor die rusthuizen zo lang zijn dat je er niet terecht kan? Ook hier denk ik dat de verzekeringssector verder aan productontwikkeling kan doen en meer het pad kan inslaan van de dienstenverstrekking, naast de traditionele verstrekking van financiële middelen.’

De natuurlijke biotoop van de actuaris

En bij die financiële crisis ziet Birgit de actuaris een belangrijke rol spelen. 'De wereld van risico-inschatting op zeer lange termijn in een onzekere financiële omgeving is dé biotoop bij uitstek van de actuaris. Als mensen aan een actuaariaatsfunctie denken, denken ze meestal in één adem aan Risk & Finance, Solvency II of aan de levensverzekering. Er is evenwel ook een enorme nood aan actuarissen die zich specialiseren in de ziekteverzekering: ook dit zijn lange-termijnengagements waarbij de onzekere parameters zelfs nog complexer zijn dan in de levensverzekering. Het beroep van actuaris is in zijn opleiding en in zijn fundamenteën weliswaar eerder technisch, maar in de praktijk is het belang ervan niet te onderschatten: actuariële modellen kunnen aangewend worden om vele belangrijke maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Om zekerheid te kunnen bieden op de lange termijn, kan je immers niet om de actuaris heen: hij is degene die kan zorgen voor stabiele prijszetting, reservering en solvabiliteit.'

'En die maatschappelijke uitdagingen zullen ook in de komende jaren zeer belangrijk blijven,' besluit Birgit. De blijvende stijging van de verwachte levensduur impliceert dat ook steeds meer mensen zorgbehoevend worden. Ook de organisatie van de gezondheidszorg evolueert voortdurend (waardoor de verwachte uitgaven van de ziekteverzekeraar continu in beweging zijn). Dit alles zijn maar enkele van de redenen waarom de indekking van de lang-levenrisico's bij leven en gezondheid meer en meer belangrijk wordt en waarom de actuaris dus onontbeerlijk blijft, ook in de toekomst! Het mag duidelijk zijn dat een actuaris een ander profiel heeft dan een econoom. Daarom ook vind ik het een prachtig initiatief om een specifieke alumnivereniging op te richten voor actuarissen. De alumnivereniging van economen is zo groot dat de actuarissen daar hun eigenheid eigenlijk niet helemaal in kunnen terugvinden. Ik moet eerlijk toegeven dat ik nooit naar een alumni-bijeenkomst van de economen ben geweest. De uitbreiding naar friends in onze nieuwe actuariële alumnivereniging laat daarenboven toe om de zuivere actuariële kijk op de zaak te challengen of te combineren met andere (even relevante) invalshoeken die aangebracht worden door niet-actuarissen.'

Interview

Tom Meeus

CEO Federale Verzekering

Licentiaat Wiskunde, KU Leuven

Licentiaat Actuariële
Wetenschappen, KU Leuven

In zijn vrije tijd verdiept Tom Meeus zich graag in biografieën, bij voorkeur die van nationale en internationale politici. Mocht hij ooit overwegen om een auto-biografie te schrijven, dan zal hij er alleszins zijn werk mee hebben: het curriculum van deze wiskundige actuaaris is indrukwekkend. Reeds tijdens zijn studie ging hij aan de slag bij ABB. Na 20 jaar het reilen en zeilen van ABB mee te maken besloot hij dat het tijd was voor een nieuw bedrijf, een nieuwe uitdaging, en met succes: vandaag mag hij zich CEO van de Federale Verzekering noemen.

Science fascinates me...

Zijn studiejaren bracht Tom door in Heverlee en Leuven. Hij is werkelijk niet te stuiten als hij begint te vertellen over, naar eigen zeggen, de mooiste tijd van zijn leven. 'Ik volgde de licenties wiskunde aan de KU Leuven. Nadien koos ik voor de tweejarige opleiding actuaariaat, samen met slechts een zevental andere studenten. Gedurende het eerste jaar was ik assistent aan de faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen en tijdens het tweede jaar liep ik stage bij ABB. Het was de mooiste tijd van mijn leven: ik studeerde en ik verdiende tegelijkertijd geld (lacht).

Tom Meeus

‘De invoering van Solvency II is een cruciale uitdaging. Ik hoop dat het gezond verstand zal zegevieren en dat de nieuwe regels de manier van werken niet nodeloos ingewikkeld zullen maken.’

Wat me altijd is bijgebleven – omdat ik het destijds zo schokkend vond – is dat de professor levensverzekeringen met zoveel gemak sprak over de sterftekans. Hij leek het onderwerp sterven zonder enig gevoel te kunnen benaderen. Ik had het daar toen wel wat moeilijk mee.’

‘Toen een kotgenoot me ooit vroeg waarom ik na mijn wiskundige studies in godsnaam voor actuariële studies koos, antwoordde ik: *Science fascinates me, but business calls me*. Die zin vat het nog steeds perfect samen. Actuarium is een mooie gelegenheid om een interesse voor wetenschappen te combineren met het dagelijkse bedrijfsleven. Daarbij is talenkennis ook een belangrijke troef. Ikzelf volgde destijds avondles Frans aan het Instituut voor Levende Talen (ILT). Ik zou dat elke actuaris willen aanraden, specialist zijn in een bepaalde materie volstaat niet om een carrière op te bouwen.’

... but business calls me

Aangezien Tom reeds tijdens zijn studies aan de slag ging bij ABB, was het slechts een kleine stap naar het echte beroepsleven. ‘Ik begon als stagiair-actuaris op de afdeling individuele levensverzekeringen en groepsverzekeringen. Ik herinner me dat één van mijn eerste opdrachten bestond uit het invullen van tabbladen ter voorbereiding van ponskaarten. Mijn taken waren vooral administratief, maar daarnaast was ik ook actief op informatica- en commercieel vlak. In de jaren 80 was ik betrokken bij de tsunami aan nieuwe wetgevingen rond arbeidsongevallen en stond ik ook aan de wieg van de techniek en reglementering van de indexatie van de rentes. Nadien werd ik, naast de groepsverzekeringen, verantwoordelijk voor de herverzekeringen en het internationaal departement van ABB.’

‘Mijn belangrijkste wapenfeit was toen de oprichting van de allereerste verzekeringsmaatschappij van de KBC-groep in Oost-Europa (Hongarije),’ gaat Tom trots verder. ‘Daarnaast was ik ook secretaris-generaal van Agri Benefits Network, een Europees netwerk van groepsverzekeraars en secretaris van ARINA, een Europees netwerk van verzekeraars. Na 20 jaar, rond de periode waarin de fusie tussen ABB, CERA en KB zich aankondigde, besloot ik om een nieuwe uitdaging aan te gaan, door over te stappen naar de Federale verzekering, een maatschappij die de principes van een onderlinge verzekeraar tot op de dag van vandaag hoog in het vaandel draagt. Ik begon er als directeur Leven en intussen ben ik CEO van de maatschappij.’

When science meets business

‘Vroeger stond een actuaris bekend als een zeldzaam persoon die niet allergisch was voor cijfers, vandaag is hij eerder een hoogbegaafde analist die zich verkneukelt in wiskundige modellen’ omschrijft Tom het plastisch. ‘Met de invoering van de Solvency II-maatregelen neemt het belang en de toepassing van wiskundige modellen steeds toe, waardoor dus ook de rol van de actuaris belangrijker wordt. Ik wil er echter op wijzen dat een actuaris zich niet te veel moet wegstoppen in zijn specifieke niche. Hij moet breeddenkend zijn. Vandaar dat jonge actuarissen of studenten actuariële wetenschappen, zoals ik al zei, hun talenkennis en sociale vaardigheden moeten bijschaven. Verzekeringen is immers ook een business van en met mensen, een business waarin uitdagingen centraal staan.’

Coöperatie en complexiteit

Met deze uitspraak trekt hij onze aandacht, de vraag welke voor hem de grootste uitdagingen zijn brandt dan ook op onze lippen. Over het antwoord hoeft hij niet lang na te denken: ‘Het coöperatieve model behouden in de samenleving is én blijft een grote uitdaging. Na de val van het communisme in de jaren 90, wordt nu, aan het begin van de 21e eeuw, ook kapitalisme meer en meer in vraag gesteld. De tussenoplossing, het coöperatieve model waarbij er minder belang wordt gehecht aan de return voor aandeelhouders, wordt nog te weinig gerespecteerd in België.’

Hopelijk vinden we snel een manier om die gedachte meer op de voorgrond te laten treden. En dat geldt voor alle bedrijfstakken. De VN riepen 2012 uit tot het internationale jaar van de coöperaties, een stap in de goede richting.

‘Daarnaast, meer specifiek voor de verzekeringssector, is de invoering van Solvency II een cruciale uitdaging. Ik hoop dat het gezond verstand zal zegevieren en dat de nieuwe regels de manier van werken niet nodeloos ingewikkeld maken. Mijn vrees is dat Solvency II te ver gaat in details en te veel formalisme oplegt. Bedrijfsleiders kunnen niet enkel bezig zijn met regulering, ze moeten ook voldoende tijd hebben om zich te bekommeren om hun klanten en aandacht te besteden aan het people management verbonden met het ondernemerschap.’

Ter afsluiting vertrouwt Tom ons nog toe dat hij het een hele eer vindt om peter de mogen zijn van de alumnivereniging.

‘Het is goed dat mensen uit eenzelfde sector contact blijven

houden, zeker in de schoot van de academische wereld,’ motiveert hij.

‘Het is voor mij dan ook meer dan een oud-studentenvereniging.

Dit initiatief kan, en moet, helpen om een brug te slaan tussen de academische wereld en de beroepssector en hopelijk komt er een wederzijdse bevruchting uit voort.’

Tom Meeus

‘Wat me altijd is bijgebleven is dat de professor levensverzekeringen het onderwerp ‘sterven’ emotioneel bleek te kunnen benaderen. Ik had het daar toen wel wat moeilijk mee.’

Interview

Johan Thijs

CEO KBC Group

Licentiaat Wiskunde, KU Leuven

Licentiaat Actuariële
Wetenschappen, KU Leuven

Johan Thijs. Bij het horen van die naam denkt iedereen spontaan aan drie letters: KBC. Toch kennen de vrienden van het actuariaat deze Limburger al van voor zijn KBC-jaren. Tussen 1983 en 1989 kon je hem terugvinden op de Leuvense collegebanken, of trof je hem aan op de Oude Markt, genietend van zijn studentenleven. Er wordt wel eens gezegd dat er achter het succes van elk groot man een vrouw staat. In Johan zijn geval geldt dit in drievoud: hij deelt lief en leed met zijn vrouw en hun twee dochters.

Onbezorgd leven

Als kersvers afgestudeerd wiskundige koos Johan er in 1987 voor om zijn kennis uit te breiden met de meer *praktische* actuariaatsopleiding. Hij vertelt ons meteen dat hij zich van die actuariaatsopleiding, en ruimer van zijn volledige studententijd, vrijwel enkel positieve zaken herinnert. ‘Anders dan in de opleiding wiskunde was het voor mij een openbaring dat sommige actuariaatscursussen direct toepasbaar bleken in de praktijk. Het concrete nut van deze vakken, boeide me enorm. Dit was mede een stimulans om later ook een aantal managementopleidingen te volgen, zoals het managementprogramma van KBC bij Insead en het Senior Executive Programme aan de London Business School.

Johan Thijs

‘De grootste uitdaging waar de mensheid voor staat is de explosieve groei van de wereldbevolking.’

Nog meer dan aan de universiteit lag daar het accent voornamelijk op het praktisch gebruik en de toepassing van de geleerde materie, meer dan op het verwerken van de materie zelf.

Daarnaast herinner ik mij van mijn Leuvense periode

uiteraard ook de legendarische professor Marc Goovaerts. Als ik achteraf terugblik zie ik mijn studententijd als een vrij onbezorgd deel van mijn leven. Uiteraard werd het studeren op tijd en stond eens onderbroken om te genieten van het kotleven (lacht)’.

In 1988 werd het een stuk serieuzer voor Johan.

Reeds tijdens zijn actuaariaatsopleiding kon hij aan de slag bij het toenmalige ABB Verzekering. ‘Ik begon er als actuaaris en productontwikkelaar life & non-life,’ vertelt hij ons.

‘Vanaf 1991 nam ik diverse kaderfuncties waar in ontwikkelings- en operationele diensten op de afdeling non-life. Zeven jaar later, na de samensmelting met Kredietbank en Cera tot KBC, werd ik provinciedirecteur van KBC Verzekeringen voor Limburg en Oost-België.

Drie jaar later mocht ik mezelf Algemeen Directeur Non-Life noemen. Sinds 2012 sta ik aan het hoofd van KBC Group, als CEO.’

Verzekerd van werk

Ook 25 jaar na zijn keuze voor actuaariaat, blijft hij geboeid door de actuele problematieken die verzekeraars, en ruimer economen, bezighouden. Vooral de explosieve bevolkingsaan groei ziet hij als een grote uitdaging.

‘De evolutie van de groei van de wereldbevolking, en vooral hoe we hiermee dienen om te gaan, baart me zorgen.

De voorbije honderd jaar is de bevolking op aarde bijna letterlijk explosief gegroeid. Dit belast de omgeving op een zodanige manier dat deze uitdaging niemand kan én mag koud laten. Met de omgeving bedoel ik zowel het milieu als het menselijk welzijn (de psychologische belasting, ons gedrag, de stress die dit met zich meebrengt, enzovoort).

Zelfs met de technologisch, economisch en wetenschappelijk vergevorderde inzichten van vandaag is nog niemand er tot nu toe in geslaagd om de trend van toenemende belasting van mens en milieu te doen keren. Integendeel zelfs, de complexiteit van het probleem wordt enkel maar groter. Ook in de Westerse wereld is de invloed van de bevolkingsgroei en de bijhorende demografische evoluties manifest voelbaar in de zorgsystemen. Dit geldt dan vooral voor de financiële problematiek, en betreft de duurzaamheid van deze systemen. Deze trend baart mij zorgen. Al is er wel een voordeel aan: actuarissen zijn als het ware *verzekerd* van werkzekerheid indien deze demografische evoluties, gekoppeld aan de dominante rol van de Westerse zienswijze op vlak van welzijn en welvaart, zich voortzetten.'

Johan voorziet niet enkel uitdagingen op demografisch vlak. Ook de steeds strenger wordende regelgeving van de financiële sector is voor hem een niet te verwaarlozen aandachtspunt. 'Ik voorzie dat de financiële sector in het algemeen, en daarnaast de verzekeringssector in het bijzonder, nog jarenlang gevraagd zal worden om zich te aligneren met wijzigende en almaar strenger wordende wetgeving. Dit zal op verschillende fronten zijn, zowel rond consumentenbescherming als rond de kapitaals- en liquiditeitsvereisten. Dergelijke wijzigingen vragen niet alleen inzichten, maar vooral ook veel bereken- en analyse-intelligentie.'

Be yourself -more- with skill

'Ik vind het een bijzonder goed initiatief,' geeft Johan nog mee, 'om een vriendenkring specifiek voor alumni van het actuaariaat op te richten. De actuarissen zijn sowieso al een beperkte gemeenschap, het kan dan ook enkel maar positief zijn om ze bij elkaar te brengen in een informeel kader. Sterker zelfs, ik zie dit initiatief als een stimulans voor het behoud van het gedachtengoed en de gemeenschap van actuarissen. Persoonlijk wil ik het zelfs aanmoedigen dat er op termijn op een of andere manier nog contacten gelegd worden met soortgelijke verenigingen van andere universiteiten, nationaal en internationaal. Daarnaast is Alumni & Friends Actuaariaat Leuven ook een initiatief waar ik me persoonlijk sterker mee betrokken voel dan met de andere initiatieven van de KU Leuven om de band met haar alumni aan te halen.'

Johan Thijs

‘Indien bevolkings-
evoluties de huidige
tendens voortzetten,
en mits het behoud
van de Westerse
zienswijze tov. welzijn
en welvaart, hebben
actuarissen een
‘verzekering’ voor
werkzekerheid.’

Om af te sluiten wil Johan de studenten graag nog een goede raad meegeven: ‘*Be yourself -more- with skill.* Oftewel,’ verduidelijkt hij, ‘scherp steeds je vaardigheden en je kennis aan, maar blijf wel authentiek als persoon. Actuarიაat is een erg brede opleiding, met een sterk financieel-wiskundige backbone.

Deze achtergrond geeft je de mogelijkheid om jezelf verder te ontplooiën, zowel in technische als in management-technische domeinen. Maar wat de carrière uiteindelijk brengt, hangt uiteraard af van het individu.’

Interview

Karel Van Hulle

Voormalig hoofd “Verzekeringen en pensioenen”, Europese Commissie

Licentiaat Rechten, KU Leuven.

Special course of study and research in corporate and business law, Marquette University, Milwaukee

De actieve Karel Van Hulle is afdelingshoofd op rust van de Afdeling ‘Verzekeringen en Pensioenen’ van de Europese Commissie. Maar stilzitten is zijn ding niet. Zowel aan de KU Leuven als aan de Goethe Universität in Frankfurt maakt hij studenten warm voor de regelgeving van de verzekeringssector. Daarnaast plant hij voor 2014 een boek over Solvency II, waarin het zijn ambitie is de moeilijke materie eenvoudig neer te pennen voor de ‘on-deskundige’. Het mag duidelijk zijn dat deze jurist zich in interdisciplinaire milieus als een vis in het water voelt.

Buiten de gekende paden

‘Als jurist ben ik een buitenbeentje in deze club van actuarissen,’ excuseert Karel zich meteen. Karel studeerde rechten, en dit zowel aan de KU Leuven als aan de Marquette University in Milwaukee. Hij haalt nog steeds met plezier herinneringen op aan zijn Leuvense studententijd. ‘Ik studeerde in de tijd van *Leuven Vlaams* en de strijd tussen links en rechts. Vaak werden de colleges onderbroken door indringers met een megafoon die ons uitnodigden om op straat te gaan demonstreren voor de mijnwerkers uit Zwartberg. Er heerste toen in Leuven een revolutionaire sfeer met betogingen, straatgevechten en sit-ins.’

Karel Van Hulle

‘Ik krijg kriebels
wanneer ik weer
hoor praten over
de noodzaak van
economische groei.
Wat we moeten
beogen is
welzijns­groei.’

‘Ik volgde colleges in De Valk,’ gaat Karel verder. ‘Destijds werden de colleges in het Nederlands gegeven aan de ene kant van de gang en in het Frans aan de overkant. Er was geen contact tussen de twee universiteiten, ook al hadden zij beide zeer deskundige professoren en zouden de studenten zeker

baat hebben gehad bij een betere interactie. Ik ben dan ook bijzonder verheugd dat mijn college nu zowel wordt gevolgd door studenten van de KU Leuven als van de UCL.’

‘Ik begon mijn professionele carrière in 1976 bij de Bankcommissie, toen nog een relatief kleine instelling. Ik werkte daar op de juridische dienst. Vele hervormingen in de financiële sector werden daar uitgeschreven. Ik werd gevraagd het secretariaat te voeren van de pas opgerichte Commissie voor Boekhoudkundige Normen. Omdat ik mede de wetgeving ontwierp en dagelijks talrijke vragen te beantwoorden kreeg over de toepassing van de nieuwe wetgeving, werd ik al spoedig zeer deskundig in die materie. Ik werd toen ook benoemd aan de KU Leuven om het nieuwe vak boekhoudrecht te doceren aan de Rechtsfaculteit.’

Dankzij vrouwlief

In 1984 ging Karel bij de Europese Commissie aan de slag, maar hoe hij daar verzeild geraakte is al bijna even vermeldenswaardig. ‘Een beetje bij toeval, mijn vrouw wilde het examen niet doen en kaatste de bal terug naar mij. Zo kwam ik dan terecht bij de Europese Commissie (EC) in het Directoraat-Generaal Interne Markt, als deskundige inzake vennootschaps- en boekhoudrecht. Hier heb ik mij volledig kunnen uitleven in de domeinen die mij interesseerden, zoals accountancy, auditing en vennootschapsrecht. Ik heb mede de Europese regelgeving ontworpen na een aantal financiële crisissen. Het was mijn idee om alle Europese beursgenoteerde ondernemingen vanaf 2005 te verplichten om hun geconsolideerde jaarrekening op te maken volgens de internationale verslaggevings-standaarden (IAS/IFRS).

Mijn leven was Europees en internationaal en vooral zeer druk.'

In 2004 werd Karel gevraagd de afdeling *Verzekeringen en Pensioenen* over te nemen, een nieuwe wereld voor hem. 'Dit was niet de meest attractieve afdeling in het departement en het werd dan ook niet als een bevordering gezien om die afdeling te leiden,' verklaart hij. 'Het werd voor mij een ontdekking van een wereld waarmee ik toen niet echt vertrouwd was. Het was mijn taak om een nieuwe solvabiliteitsregeling te ontwerpen voor de verzekeraars en herverzekeraars (Solvency II). Dit gebeurde in nauwe samenwerking met de toezichthouders (eerst CEIOPS, nu EIOPA), met de ministeries van Financiën van de lidstaten, met de verzekeringssector, met de actuarissen (Groupe Consultatif), met het CRO-Forum, met het CFO-Forum, kortom heel transparant en in dialoog met alle betrokken partijen. Het Commissievoorstel werd in juli 2007 zeer goed onthaald. Het voorstel werd na moeilijke onderhandelingen in 2009 goedgekeurd door het Europese Parlement en door de Raad. De verdere uitvoering van de Richtlijn stootte echter op moeilijkheden door de gevolgen van de financiële crisis, in het bijzonder voor het levensverzekeringsbedrijf. Het dossier werd erg gepolitiseerd waardoor een oplossing moeilijk werd. Na heel wat getouwtrek tijdens de laatste twee jaren wordt nu algemeen verwacht dat een akkoord zal worden bereikt in de herfst zodat het nieuwe solvabiliteitsregime vanaf 1 januari 2016 van toepassing kan zijn.'

Rustigere tijden?

Op 1 maart 2013 heeft Karel de Commissie verlaten om het, naar eigen zeggen, wat rustiger aan te doen. Toch heeft hij sindsdien zeker nog niet stilgezeten, en is dit ook niet van plan. 'Ik doceer aan de KU Leuven het vak *Solvabiliteit voor financiële instellingen* en werk aan de Goethe Universität in Frankfurt waar ik verbonden ben aan het *International Centre for Insurance Regulation*.

Daarnaast plan ik ook om een boek te schrijven over Solvency II, waarin ik zal proberen een toch vrij moeilijk domein in eenvoudige woorden neer te pennen. Het wordt dus een handboek voor de on-deskundige.'

Karel Van Hulle

‘Ik zie nog te vaak hoe actuarissen zich verliezen in hun modellen. Dat is trouwens een probleem dat zij delen met vele economen.’

‘Met deze nog steeds drukke agenda blijft er uiteraard niet veel tijd over voor andere activiteiten,’ legt Karel uit. ‘Mijn vrouw is vrederechter in Geel en mijn beide dochters zijn ondertussen hun eigen weg gegaan. Ik reis nog zeer veel voor voordrachten in de hele wereld zodat ik tijdens de vakantie liever

niet teveel reis. Ik kan volop genieten van een fikse strandwandeling, of van het lezen van een historische roman. Daarnaast hoop ik ook snel weer mijn cello van onder het stof te halen.’

‘In het algemeen vind ik dat wij meer op lange termijn moeten denken en handelen. Ik krijg kriebels wanneer ik weer hoor praten over de noodzaak van economische groei, die vaak puur nominaal is in de plaats van een echte welzijns groei. Vele maatschappelijke problemen zijn daarmee verbonden: het winstbejag in de financiële sector, dat leidt tot financiële crisissen elke 5 jaar; de aantasting van het milieu; het in stand houden van een hoge werkloosheid terwijl vele werknemers te veel werk hebben en vele taken niet meer kunnen worden uitgevoerd bij gebrek aan personeel; de misbruiken in de sociale zekerheid die beletten dat de echte noden worden aangepakt; het gebrek aan visie inzake de gevolgen van de vergrijzing.’

‘Het is mijn overtuiging,’ stelt Karel, ‘dat de verzekeringssector goed geplaatst is om die problemen mee te helpen oplossen. Het is per definitie de sector van de lange termijn waar korte-termijn-winstbejag uit den boze is, of althans zou moeten zijn. Als voorwaarde geldt evenwel dat de verzekeraars kunnen bouwen op een gezond risicomanagement en dat zij kunnen steunen op een solvabiliteitsregelgeving die rekening houdt met hun business model. Actuarissen kunnen hierbij een belangrijke rol spelen indien zij zich wat meer met strategie gaan bezig houden. Ik zie nog te vaak hoe actuarissen zich verliezen in hun modellen. Dat is trouwens een probleem dat zij delen met vele economen, die nog altijd geloven in de efficiënte markt en de homo economicus.’

Wij moeten hiervan afstappen en kijken naar de realiteit en niet de realiteit reduceren tot wat onze modellen ons vertellen.'

Interdisciplinaire vrienden

'Ik heb het peterschap van deze Vriendenkring met plezier aanvaard, en dat om verschillende redenen,' vertrouwt Karel ons aan het eind van het gesprek nog toe. 'Ik ben ervan overtuigd dat de verzekeringssector in de toekomst belangrijker zal worden. Het is daarom goed dat actuarissen kunnen samenkomen om ervaringen uit te wisselen.

Een Vriendenkring is ook goed voor een interactie tussen de praktijk en het onderwijs. De alumni kunnen ons vertellen waaraan in het onderwijs meer aandacht moet worden besteed. De alumni kunnen door hun deelname aan activiteiten het onderwijs steunen zodat het meer praktijkgericht wordt. Zij kunnen ook middelen aanbrengen die voor onderzoek kunnen worden ingezet. Daarnaast vind ik ook het interdisciplinaire karakter belangrijk. Actuarissen mogen niet alleen met elkaar en onder elkaar discussiëren. Zij moeten het debat aangaan met andere disciplines. De Vriendenkring kan daartoe bijdragen. Ten slotte kan de Vriendenkring ook brainstormen over mogelijke initiatieven om het beroep van actuaaris, dat volgens onderzoeken in de Verenigde Staten het meest aantrekkelijke beroep is, beter in de belangstelling te brengen zodat meer studenten zich hiervoor interesseren.'

Karel is er rotsvast van overtuigd dat de professionalisering van de verzekeringssector, als gevolg van de invoering van een risico-gebaseerd solvabiliteitsregime, de vraag naar actuarissen in de toekomst alsmaar zal doen stijgen. 'Er zal ook vraag zijn voor actuarissen in de banksector en in alle domeinen waar risicomangement belangrijk wordt geacht. Er zal dan ook nood zijn aan verschillende soorten actuarissen. Enerzijds zij die zich toeleggen op het cijferwerk en anderzijds zij die de cijfers kunnen plaatsen in een breder kader. Ook al kan de eerste groep meer aantrekkelijk zijn voor studenten met een wiskundige ingesteldheid, toch zou ik willen pleiten voor meer openheid. Er bestaat in de praktijk een grote behoefte aan actuarissen die meer oog hebben voor het kwalitatieve, voor het waarom van de cijfers.'

Closing words

Prof. Hans Gerber

A harmonious coordination between theory and practice is essential for an actuarial education program to be successful. The impressive list of alumni of the actuarial group at KU Leuven is a sign that the master's program cannot be too far away from the delicate equilibrium between scientific soundness and practical relevance.

The top rated journal in actuarial science is Insurance: Mathematics & Economics. Much of the success of this journal is due to the initiatives and the continuous efforts of KU Leuven Professor - Emeritus Marc Goovaerts. Rightfully, he was awarded the title Doctor Honoris Causa by the University of Ankara in 2008. In a recent paper, published in the North American Actuarial Journal, the actuarial research group of KU Leuven has been ranked 4th worldwide. The study of the Canadian authors was based on the research output over the past 30 years.

In the end, an education program is judged by its students and alumni. Personally, I know several alumni-actuaries of KU Leuven. They are proud to be alumni of this program and are eager to maintain their contacts with Leuven. Many of them have built outstanding careers in practice, and some also in academia. This is illustrated by the witnesses given in this booklet.

A student who is "good in math" and wants to apply it, should consider actuarial science. After all, the actuarial profession has been ranked repeatedly number 1 (among all professions). Moreover, the job market is very promising.

To such a student, I highly recommend to study actuarial science at KU Leuven.

With my congratulations and my best wishes for the future of the actuarial group of KU Leuven,

Hans U. Gerber

H.U. Gerber is professor-emeritus at Université de Lausanne. He is doctor honoris causa at KU Leuven (2001), Université Claude Bernard, Lyon 1 (2010) and University of Waterloo (2013).

KU LEUVEN
Actuariële onderzoeksgroep
Naamsestraat 69
3000 LEUVEN, België
www.kuleuven.be

LID VAN

ASSOCIATIE
KU LEUVEN

v.u.: Jan Dhaene, Actuariële onderzoeksgroep, Naamsestraat 69, 3000 Leuven